

Nilüfer ŞİMŞEK

İKİZ AÇIKLAR HİPOTEZİ

Türkiye Üzerine Bir İnceleme

ÖZET

İkiz Açıklar Hipotezi; bütçe açıkları ile cari açıklar arasında doğrusal bir ilişki olduğunu ifade eden görüştür. İkiz açıklar hipotezine yönelik temelde iki yaklaşım mevcuttur. Bu yaklaşımlar; iki açık arasında ilişkinin geçerliliğini savunan Keynesyen yaklaşım ve iki açık arasında ilişki olmadığını savunan Ricardian yaklaşımdır.

Bu çalışmanın amacı; bütçe açıkları ile cari açıklar arasında ilişki olduğunu ifade eden ikiz açıklar hipotezinin geçerli olduğunu öne süren Keynesyen yaklaşımın 1996-2013 döneminde Türkiye için geçerliliğini test etmektir.

Bütçe açıkları ile cari işlemler arasında bir ilişkinin varlığının sınanmasına yönelik olarak yapılan çalışmamızda zaman serisi yaklaşımı kullanılmıştır. Türkiye ekonomisine ilişkin 1996-2013 yılları arasındaki çeyrekli (üç aylık) veriler kullanılarak çok değişkenli (Cari açık, Bütçe açığı, Kur, Faiz) regresyon modelleri çerçevesinde, Granger nedensellik testi yardımıyla değişkenler arasındaki etkileşimin yönü tespit edilmiş ve Engle-Granger eşbütünleşme testi yardımıyla değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişkinin var olup olmadığı sınanmıştır.

Yapılan analiz sonucunda cari işlemler açığı ile bütçe açığı arasında istatistiki olarak anlamlı uzun dönemli bir ilişki olduğuna dair bulgulara rastlanmıştır. Nedensellik ilişkisinin yönü ise bütçe açıklarından cari açıklara doğrudur. Edinilen sonuçlar; uygulanan yöntem ve incelenen döneme bağlı olarak Keynesyen İkiz Açıklar hipotezini desteklemektedir. Tüm bu çıkarımların dışında faiz ve döviz kurundan cari açıklara doğru istatistiki olarak anlamlı, granger nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: İkiz Açıklar, Bütçe Açıkları, Cari Açıklar, Granger Testi, Eşdeğerlik Hipotezi.